

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Vojenská závěť Military testament

doc. JUDr. Pavel Salák jr., Ph.D.
Katedra dějin státu a práva PrF MU

Zápatí prezentace

Římské právo - Roman Law

Testamentum in procinctu

- jedna z prvních závětí, byla prováděna před bitvou
- v době Ciceronově již dlouho nebyla užívána

Testamentum militis

- Caesar - jediná zmínka (ani caesar nezmiňuje)
- Titus - Caesar je interpolace (Guarino)
- Augustus - mělo by vazbu na peculium castrense

Dig. 29.1.1pr. Ulpianus 45 ad ed.

Militibus liberam testamenti factionem **primus quidem divus iulius caesar** concessit: sed ea concessio temporalis erat. postea **vero primus divus titus** dedit: post hoc domitianus: postea divus nerva plenissimam indulgentiam in milites contulit: eamque traianus secutus est et exinde mandatis inseri coepit caput tale. caput ex mandatis: ...

Testamentum in procinctu

- one of the oldest types of testaments, were made before battles,
- It was no longer used in the times of Cicero for many years

Testamentum militis

- Caesar – does not himself mention testament at all x the information is only present in shown fragment
- Titus – the mentioned part with Caesar is interpolated - therefore twice „primus“ (Guarino)
- Augustus – there should be a connection to peculium castrense

TESTAMENTUM MILITIS

Formální ulehčení

- jak chtějí, jak mohou x patrně nebyla nejdříve

Materiální ulehčení

- dědicem latin, dědicem mohou být i orbi a caelibes, porušení zásad dědického práva (např. NEMO PRO PARTE ...)

„Nezkušenost“ - oddělen od rodiny, jak má získat právní povědomí?

Specifika vojenského života

- Omezení vazby na původní rodinu x jeho rodinou je jeho jednotka

Právo související se statutem

- voják po dobu služby x platnost 1 rok po ukončení
- Neměli všichni (např. vigilové, námořníci...)

Justinián - In expeditionibus

Formal requirements

- testamenta quo modo volent, faciant quo modo poterint x probably not first

Material requirements

- the heir may be latinus or peregrinus, also i orbi a caelibes, exception of all rules of roman law of succession (NEMO PRO PARTE ...)

„inexperience“ – when separated from his family, how can he gain any legal conscience?

Specifics of military life

- Reduced family connections x his family is his unit

Privileges connected to status

- only during his service x valid 1 year after leaving the army
- originally not for everyone (eg. vigils, sailors later)

Justinian - In expeditionibus

Vojenská závět' ve středověku

„barbarské“ dědické právo - preferuje intestátní posloupanost - středověký testament je obsahově často odlišný od římského testamentu

Testamenty v městském prostředí x „vojáky“ jsou šlechtici - využito např. pro podporu dědických smluv

„Barbarian“ law of inheritance preferred intestacy

To do a testament was a privilege given by the king

„testament“ in the Middle ages is different from Roman law terminology (some Middle ages „testaments“ are in Roman terminology legacies, or donatio mortis causa)

Roman law tradition appears more in the law of the towns

x

Inheritance contract

-“quator doctores“ argumentation:

The Roman soldiers could enter a contract of inheritance – the aristocratic knights are the „soldiers“ of our age – therefore it may be possible for them to also enter inheritance contracts

Modely vojenského testamentu v novověku

- Francouzský
 - Úprava obsažena v CC, Jde o allografní závět', pouze v době konfliktu, má být ekvivalent notářské závěti
- Německo-rakouský
 - Statusové - upraveno ve zvláštních vojenských předpisech
- Common law
 - Úprava poměrně neformální
- French model
 - Regulation in civil code CC, allographic will, in time of war only (France, Italy, Spain, Argentina, Romania...)
- German-Austrian model
 - Regulation in military law, based on military status
- Common law
 - Informal regulation

Německo-rakouský model / German-Austrian model

Vychází z ALR – vliv na ABGB a BGB

Občanský zákoník neobsahuje úpravu vojenské závěti

Vojenská závěť je upravena v předpisech vojenských (Dienstreglement, branný zákon)

Odras stavovského postavení vojska – speciální vojenský stav

BGB a ABGB – vojenské závěti postupně zmizeli (vliv demilitarizační politiky po 2. světové válce)

Inspiration from Allgemeines preussisches Landesrecht (ALR) – influence on the ABGB and the BGB

There is no regulation of military will in civil code

The military will is regulated in military norms (Dienstreglement, Wehrgesetz,...)

Reflection of military status (similar to a separate military criminal code)

German and Austrian law – there is no more regulation of military wills (demilitarization policy after WW2)

ABGB – sec. 600 abolished as obsolete in 2004

Vojenská závěť na území Československa /Interwar Czechoslovakia

- 1918 - ABGB - odkaz na vojenské předpisy
- Dienstreglement
- Úlevy v pořízení závěti mají vojáci (stavovský princip) jen ze skutečnosti, že jsou vojáci
- Platnost závětí zaniká po uplynutí určité doby od konce služby
- Pokud bylo propuštění z vojska nečestné, zaniká výrokem o propuštění (vliv u trestu smrti - byl vykonán po výroku - tedy zemřel jako intestatus)
- 1923 Služební řád
- Neobsahuje úpravu vojenské závěti
- Není tedy možno jí využít (obsoletní ustanovení § 600 ABGB) x odlišné stanovisko němečtí právníci x spíše chybné
- 1918 - reception of Austrian law
- 1811-1918 - ABGB - § 600 - last will of soldiers is regulated in the military law acts - Dienstreglement
- The special regulation was for soldiers (principle of special status of soldiers)
- They lost the privilege, when they left the army, but the will was valid for 6 more months) x when they left the army as a punishment, they lost the privilege at the moment of the declaration of this punishment (the person died as non-military person - the military will is not valid - like in Roman law)
- 1923 Služební řád (code of service of the Czechoslovak army)
- No regulation of military will in this code any more
- Sec.600 ABGB was obsolete x some German lawyers (CZ citizens) had different opinion x minority idea

Meziválečná rekodifikace

- Subkomitét pro dědické právo
- Na rozdíl od jiných minimálně změn
- de facto jen překlad ABGB do ČJ
- § 600 vynechán
- Osnova 1931
- Na základě připomínek nejvyššího soudu a Slovenské komise byl doplněn
- „po obširných diskusích s MNO“
- Osnova 1937
- Převzat text z Osnovy 1931
- Vojenský x válečný testament?
- Interwar civil law recodification idea: no brand new code, only translation of ABGB into Czech and novelisation „what is residuum of old regime“
- starts in 1921, there were 5 subcommittees - their drafts published 1923-1924
- Subcommittee for inheritance law
- Minimum of changes x nearly only translation into czech language
- § 600 abolished
- Draft 1931 - product of „superrevision“ with regard to „Slovak law commission“ and remarks of courts and laweyers
- Slovak commission and Supreme court propose to have „military will“
- Introduced in the draft after long discussion with Ministry of defence“ (citation of explanatory report x I can't find any document about it in our archives)
- Draft 1937 - the same text as in draft 1931
- Military will x war time will?

Doba komunismu/Communist aera

OZ 1950, OZ 1964

Nebyla úprava mimořádných závětí – ani vojenské závětí

Po r. 1989 – novelizace nepřinesly změnu

OZ 2012 – inspirace pro vojenskou závěť asi v Itálii

- Cz CC 1950, Cz CC 1964
- No regulation of military will (no regulation of extraordinary wills any more)
- The will was regulated x preferred was intestacy – limitation of last will
- Argumentation: the new code (1950) is a code for time of peace, therefore didn't need the military testament (in Poland and USSR it was)
- After 1989 (fall of communism)
- There was no new codification, only novelisation of the Cz CC 1964
- No changes in law of succession after the fall of communism
- New codification 2012 (in force from 2014)
- Inspiration – ABGB, Draft 1937, BGB, many other codes (e.g. Code civil Quebec – trust law)
- For military will may be Italian law (not sure, not mentioned in the explanatory report)

§ 1545 OZ 2012 /Sec. 1545 CzCC2012

1) When participating in an armed conflict or military operations, the last will of a soldier or another member of the armed forces may be recorded in the presence of **two witnesses by a commander of a military unit of the Czech Republic or another soldier at the rank of officer or higher**. If a testament is made in this manner, its validity is not to be denied.

(2) A commander shall, without undue delay, deliver the testament made under Subsection (1) to a commander of superior command, who shall, without undue delay, hand it over to the Ministry of Defence of the Czech Republic.

- Originally was not „or“ but „commander in the rank of officer“
- Problem – unit on mission in e.g. Afghanistan – there is usually the commander of unit in rank lower as officer - regulation would be useless
- Time limitation - 3 months (inspiration BGB)

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Děkuji za pozornost

doc. JUDr. Pavel Salák jr., Ph. D.